

İstanbul Ticaret Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı
Araştırma Metni Hazırlama Formatı

1. Araştırma Probleminin Tanımlanması (Defining the Research Problem)

Bilimsel araştırma süreci, araştırmaya konu olan problemin tanımlanması ile başlamaktadır. Problemin tanımlanmasında, bütünleştirme ve sınırlandırma yaklaşımları kullanılabilir. Bütünleştirme yaklaşımında, genel problem alanı belirli bir sistem bütünlüğü içinde ele alınarak, parçalara ayrılır. Sınırlandırma yaklaşımında ise araştırılmak istenen problem, bütün içerisinde belirli bir parçaya yönlendirilir. Her iki yaklaşımda da, söz konusu parçaların birbirleriyle olan ilişkileri kısaca tanımlanır. Bu ilişkileri tanımlarken problemi etkileme kapasitesine sahip, bağımlı ve bağımsız değişkenler belirlenir. Bu değişkenlerin belirlenmesiyle, araştırma probleminin önemini ortaya koyacak, literatür içerisinde benzer çalışmalarda karşılaşılan eksiklikleri ifade edecek araştırma soruları oluşturulur.

2. Araştırma Sorularının ve Argümanların Oluşturulması (Composing the Research Questions and Arguments)

Araştırma sorularının oluşturulmasında, araştırma problemi ve değişkenler arasındaki nedensel ilişkiyi güçlendirecek felsefi sorulardan yararlanır. Bu felsefi sorular, araştırmacının “Neden?, Nasıl?, Niçin? ve Ne Amaçla?” gerçekleştirildiğini ön plana çıkarır. Araştırma soruları, araştırmacının amacına, hipotez ve argümanlarına ışık tutar nitelikte olmalıdır. Araştırma sorularının belirlenmesinin ardından, araştırmacının argümanları oluşturulur. Söz konusu argümanların oluşturulmasında, araştırma problemine ilişkin yapılan literatür taramasında ön plana çıkan, problemin çözümünde rol oynayacak temel iddialar öne sürülür. Argümanların, bilimsel verilerle desteklenmiş, tutarlı ve ölçülebilir nitelikte olmasına özen gösterilmelidir.

3. Araştırma Yönteminin Belirlenmesi, Verilerin Toplanması ve Analizi (Designing the Research Methodology, Collecting Data and Analysis)

Araştırma sorularının ve argümanların oluşturulmasının ardından, araştırmacının yöntemi belirlenir. Araştırma yönteminin belirlenmesinde, öne sürülen argümanların hangi bilimsel araçlarla ölçüleceği önemli rol oynar. Örneğin siyasi tarih araştırmalarında, daha çok deskriptif (tanımlayıcı) ve ilişkisel bir yaklaşım ile nitel araştırma yöntemi kullanılmakta iken, ekonomik ve finansal araştırmalarda, sayısal verilerle desteklenmiş nicel araştırma yöntemi ön plandadır. Yöntemin belirlenmesiyle, araştırmaya konu olan verilerin toplanmasına geçilir. Verilerin toplanma sürecinde, araştırmacının evrenini oluşturan literatür taraması, yüz yüze görüşme, anket uygulaması vd. teknikler uygulanabilmektedir. Toplanan veriler, araştırma soruları ile argümanların iddia ettiği savlar çerçevesinde test edilir. Verilerin analiz edilmesiyle birlikte araştırmacının bulgularına ulaşılmaktadır.

4. Bulguların Yorumlanması ve Sonuç (Interpretation of the Findings and Result)

Bulguları, araştırmacının çıktıları olarak ifade etmek mümkündür. Bu bölümde, araştırmacının girişinde tanımlanan problem ve argümanlardan başlayarak araştırmacının yöntemi ve sınırlılıkları çerçevesinde ulaşılan çözüm, araştırmacının çeşitli bölümlerinde varılan sonuçlardan da yararlanarak açıklanır. Bu açıklamalar mümkünse veya gerek varsa daha sonraki çalışmalara ışık tutacak çeşitli önerilerle desteklenebilir. Sonuç bölümünde, yapılan araştırmada çözümlenemeyen sorunlar varsa, bunların gelecekte hangi tür veya konudaki araştırmalarla çözümlenebileceğine ilişkin bilgiler de verilebilmektedir.

5. Tez ve Bitirme Projesi

Bitirme Projesi ve Tez yazım kılavuzu hakkında detaylı bilgi için lütfen bkz.:

https://www.ticaret.edu.tr/uploads/dosyalar/1734/sbe%20tez%20yaz%C4%B1m%20k%C4%B1lavuzu_2019-Web.pdf
